

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Димитър Раев, дмн

Н-к Клиника по вътрешни болести, УМБАЛ „Св. Анна“, София

Относно дисертационен труд:

„ПЕРКУТАННА БАЛОННА ВАЛВУЛОПЛАСТИКА – СЪВРЕМЕННИ ПОКАЗАНИЯ И ОТДАЛЕЧЕНИ РЕЗУЛТАТИ”, разработен от д-р **Благородна Пламенова Каратанчева** – редовен докторант в Катедра Обща медицина, Медицински Университет – София, докторска програма кардиология за присъждане на научна и образователна степен “Доктор” Професионално направление: 7.1. Медицина, Научна специалност: *Кардиология – 03.01.47.*

Три процедури са се доказали във времето като ефективни за лечение на пациенти с митрална стеноза (МС) - перкутанната балонна митрална валвулопластика (ПБМВ), отворената комисуротомия и митралното клапно протезиране. ПБМВ е въведена през 1984 г. Стабилното подобряване на резултатите от нея, свързано с нарастване на опита и усъвършенстване на оборудването, я налага в днешно време като предпочитан метод при преобладаващата част от пациентите с МС. Според последните ръководни правила за лечение на клапни сърдечни заболявания на Европейското дружество по кардиология (2017) тя е метод на първи избор за лечение на пациенти със симптоматична МС. Докато непосредствените резултати от ПБМВ са по-слабо зависими от изходните клинични и морфологични фактори, то отдалечените резултати са по-еднопосочни и дават по-голяма зависимост. Базирайки се на добрите резултати, индикациите за ПБМВ се разширяват. Успешната дилатация на митралната клапа се последва от благоприятна промяна на основните хемодинамични показатели.

У нас няма извършено дългосрочно проследяване на съвременна популация пациенти с МС при разширяване на индикациите за провеждане на ПБМВ. Това прави представения дисертационен труд интересен и значим за клиничната практика. В

настоящото проучване се анализират непосредствените и дългосрочни резултати от ПБМВ. Неговото провеждане отговаря на необходимостта от едно по-детайлно изучаване на резултатите на тази процедура в България.

Трудът е представен върху 118 страници, от които: литературен обзор 28 страници; 17 страници - цел, задачи, материал и методи; резултати – 37 страници; обсъждане - 12 страници; 16 страници – изводи, приноси, библиография и приложения.

Уводът добре обосновава актуалността на проблема. Литературният обзор изчерпателно разглежда съвременните данни за ПБМВ. Използваната литература (общо 117 заглавия, от които 4 на кирилица) дава пълна картина за състоянието на проблема. 70% от източниците са от последните 3 год. Общото заключение за тази част е, че авторът много добре е запознат с литературата по изследвания проблем, даващо му възможност да намери нишата у нас, която не е достатъчно коментирана и проучена. Целта е ясно формулирана и обоснована от литературния обзор, а именно да се оцени ефективността на ПБМВ при лечение на съвременна кохорта от пациенти с МС в България, включително и такива с неблагоприятна анатомия. Постигането на тази цел е предпоставка за получаване на нова информация, която да подпомогне клинициста в ежедневната практика. Задачите са поставени ясно и конкретно за да разрешат планираната цел. Постижими са.

Проучването е ретроспективно. Дизайнът е добре разработен, базиран е на използване на съвременни диагностични методи. Информацията е събирана систематично и изчерпателно, а използваните методи за обработка и представяне на резултатите дават ясна представа за постигнатото от д-р Каратанчева. Изследването е проведено върху 100 пациенти с МС след изпълнена ПБМВ за периода април 2004 г. – април 2014 г. с проследяване от 1 до 8 г. (средно 4.6 г.).

За осъществяване на поставените задачи авторът използва богат набор от методи: (1) клинични методи; (2) инструментални: ЕКГ, ЕхоКГ (вкл. ТЕЕ), рентгенография на бял дроб и сърце, сърдечна катетеризация; (3) лабораторни изследвания.

Използвани са богат репертоар от съвременни статистически анализи, които правилно са прилагани в зависимост от вида на променливите и типа им разпределение.

Резултатите са представени на 39 таблици и 18 фигури. Получените резултати са правдоподобни и в основата си са в съответствие с тези на други автори. Резултатите са интерпретирани ясно. Въз основа на получените резултати авторът прави своите изводи. Заключениеята са логични и напълно съвпадат с поставените задачи.

Настоящата работа е единственото проучване у нас, в което редица зависимости се изследват за първи път, а резултатите от тях имат важно приложение. За пръв път у нас се съобщават дългосрочни резултати от ПБМВ при съвременна популация пациенти с МС проследени средно 5 г. Потвърждава се ефективността на ПБМВ при лечение на високорискова популация пациенти с МС, като разширяването на индикациите не повишава риска от усложнения на процедурата. Резултатите подкрепят значителния отдалечен положителен ефект на процедурата върху клиничната симптоматика и функционалния клас на болните, като 84% от тези с успешна процедура остават в I или II ФК в края на проследяването. Отчита се висок оптимален непосредствен резултат при 93% от пациентите, като предиктори за това са РНТ и изходно по-големия митрален клапен отвор (МКО). Установява се, че напредналата възраст, по-голямото ляво предсърдие, предсърдното мъждене и по-високото систолно налягане в бел. артерия са независими прогностични фактори за рестеноза. Потвърждава се факта, че предиктори за постигане на добър късен резултат са по-младата възраст, синусовият ритъм, по-малкото ЛП, по-нискостепенната трикуспидална регургитация, синусовият ритъм на 24-ия час и по-големият размер на МКО на 24-ия час.

Във връзка с дисертационния труд са представени 37 научни трудове.

Имам 1 критична бележка по така представения ми научния труд – описанието на ЕКГ като използван метод е в частта анамнеза и физикален преглед, а не в частта инструментални методи.

В заключение, смятам, че темата е изключително актуална, дава информация върху проблема, разработена е систематично и изчерпателно, поставените задачи са решени, получените резултати и основните изводи са ценни за клиничната практика у нас. Направената критична бележка не намалява значимостта на работата, но съобразяването с нея би повишило качеството на труда.

Предлагам на почитаемото Научно жури към Катедра Обща медицина, Медицински Университет – София, да гласува положително за присъждане на научна и образователна степен “Доктор” по научната специалност “Кардиология” на д-р Благородна Каратанчева.

19.10.2018 г.

Проф. д-р Д. Раев, дмн

